

สรุปผลการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
(The 143rd IPU Assembly and related meetings)
ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ กรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน

■ ภาพรวมของการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓

การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๖ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและนิทรรศการ IFEMA กรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน การประชุมครั้งนี้ถือเป็นการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ภาคปกติ ครั้งแรกนับตั้งแต่การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-๑๙ ในช่วงต้นปี ๒๕๖๓ อย่างไรก็ตาม ในห้วงการประชุมดังกล่าว สหภาพรัฐสภาได้จัดการประชุมบางวาระผ่านระบบการประชุมแบบผสมผสาน (hybrid meeting) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ที่ไม่สามารถเดินทางเข้าร่วมการประชุมด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ อันเนื่องมาจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ หรือ โควิด-๑๙ สามารถเข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ได้

ในพิธีเปิดการประชุม สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ (H.M. King Felipe VI) แห่งสเปน ทรงมีพระราชดำรัสเปิดการประชุม พร้อมด้วยบรรดาผู้นำของรัฐสภาสเปน (Cortes General) ประกอบด้วย Ms. Meritxell Batet Lamaña ประธานสภาผู้แทนราษฎร และนาย Ander Gil García ประธานวุฒิสภา รวมถึง Mr. Duarte Pacheco ประธานสหภาพรัฐสภา ร่วมกล่าวเปิดการประชุม ในการประชุมสมัชชาครั้งนี้ มีรัฐสภาประเทศสมาชิกส่งคณะผู้แทนเข้าร่วมการประชุมจำนวนทั้งสิ้น ๙๓๖ คน จาก ๑๑๗ ประเทศ ประกอบด้วย สมาชิกรัฐสภา ๕๑๕ คน ประธานสภา ๓๙ คน รองประธานสภา ๓๑ คน มีสมาชิกรัฐสภาสตรี ๒๐๐ คน (คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๘) และมีวุฒิสมาชิกรัฐสภา ๑๒๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๔.๙)

สมเด็จพระราชาธิบดีเฟลิเปที่ ๖ (H.M. King Felipe VI) แห่งสเปน
ทรงมีพระราชดำรัสเปิดการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมได้เข้าสู่วาระการพิจารณาเลือกหัวข้อเพื่อเป็นระเบียบวาระเร่งด่วน (Emergency Item) จากหัวข้อที่เสนอโดยประเทศสมาชิกทั้งหมด ๕ หัวข้อ ทั้งนี้ มีการถอนข้อเสนอดังกล่าว ๔ หัวข้อก่อนการลงมติ ทำให้ที่ประชุมมีมติเลือกหัวข้อ “*Harnessing global parliamentary support for vaccine equity in the fight against the COVID-19*” เสนอโดยกลุ่มภูมิภาคแอฟริกาที่เหลือเพียงหัวข้อเดียวเป็นระเบียบวาระเร่งด่วน โดยในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมสมัชชา ได้ร่วมกัน

อภิปรายระเบียบวาระเร่งด่วนดังกล่าว และเน้นย้ำความสำคัญของความร่วมมือระหว่างประเทศและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการเร่งดำเนินการโครงการฉีดวัคซีนขึ้นในประเทศที่มีรายได้ต่ำ ต่อมาคณะกรรมการร่างข้อมติระเบียบวาระเร่งด่วนซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจาก ๙ ประเทศ ได้แก่ เบลเยียม เยอรมนี เม็กซิโก สหพันธรัฐรัสเซีย ซาอุดีอาระเบีย เซเชลส์ สาธารณรัฐแทนซาเนีย อุรุกวัย และแซมเบีย นำผลการอภิปรายไปจัดทำร่างข้อมติระเบียบวาระเร่งด่วนเสนอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองในวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

ในช่วงสามวันของการอภิปรายทั่วไป (General Debate) ภายใต้หัวข้อหลัก “Contemporary challenges to democracy: Overcoming division and building community” ได้มีสมาชิกรัฐสภา ๑๑๐ คนจาก ๙๒ ประเทศสมาชิก โดยมีประธานรัฐสภา ๓๑ คน และยุวสมาชิกรัฐสภา ๑๓ คน รวมทั้งผู้แทนสมาชิกสมทบ ๓ คน และองค์กรผู้สังเกตการณ์ ๖ คน ร่วมอภิปรายในช่วงดังกล่าว โดยมีความเชื่อมั่นว่าการรวมพลังเพื่อเอาชนะการแบ่งแยกทางสังคม การส่งเสริมความสามัคคีแทนการแบ่งแยก และการแสวงหาจุดร่วมแทนการสร้างความเกลียดชัง มีความสำคัญต่อการจัดการความท้าทายต่อประชาธิปไตยร่วมสมัย ผลการอภิปรายดังกล่าวประมวลออกมาได้เป็นเอกสารผลลัพธ์ปฏิญญามาตริตว่าด้วย “Contemporary challenges to democracy: Overcoming division and building community” ซึ่งที่ประชุมสมัชชาฯ ได้มีมติรับรองอย่างเป็นทางการเป็นเอกฉันท์ นอกจากนั้นที่ประชุมฯ ได้ร่วมรับรองข้อมติที่เสนอโดยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชน สหภาพรัฐสภาว่าด้วยประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน ในหัวข้อ “Legislation worldwide to combat online child sexual exploitation and abuse”

ในช่วงท้ายของการประชุมสมัชชาวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ Ms. Puan Maharani ประธานสภาผู้แทนราษฎรอินโดนีเซีย ได้กล่าวเชิญประเทศสมาชิกเข้าร่วมการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๔ ที่ Nusa Dua พร้อมนำเสนอวิทัศน์ประชาสัมพันธการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมของอินโดนีเซีย หลังจากนั้นผู้แทนกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ทั้ง ๖ กลุ่ม ประธานสหภาพรัฐสภา และ Ms. Meritxell Batet Lamaña ประธานสภาผู้แทนราษฎรสเปน ในฐานะประธานสมัชชา ครั้งที่ ๑๔๓ ได้กล่าวปิดการประชุมสมัชชาอย่างเป็นทางการ

วิทัศน์บนที่ถ้อยแถลงของนายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา เผยแพร่บนเว็บไซต์ของสหภาพรัฐสภา
ในโอกาสการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓

ในการนี้ รัฐสภาไทย โดยคณะกรรมการบริหารหน่วยประจำชาติไทยในสหภาพรัฐสภาได้มีมติแต่งตั้งคณะผู้แทนรัฐสภาไทยเข้าร่วมการประชุมอันเนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ และอยู่ในระหว่างสมัยประชุมสามัญของรัฐสภา พร้อมทั้งมีมติให้นำส่งคลิปวิทัศน์บนที่ถ้อยแถลงของ นายชวน หลีกภัย ประธานรัฐสภา ให้สหภาพรัฐสภาเพื่อเผยแพร่ในโอกาสการประชุมดังกล่าวบนเว็บไซต์ของสหภาพรัฐสภา ภายใต้หัวข้อหลัก “Contemporary Challenges to Democracy : Overcoming Division and Building Community” โดยสาระสำคัญของถ้อยแถลงดังกล่าวได้แก่ การปกครองในระบอบประชาธิปไตย

ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการเคารพหลักนิติธรรม ตลอดจนการส่งเสริมเสรีภาพของประชาชน โดยประชาชนพึงตระหนักถึงทั้งสิทธิและหน้าที่ของตนภายใต้กฎหมายด้วย อันเป็นหลักสำคัญสำหรับสังคมที่มีกฎหมายบังคับใช้อย่างเท่าเทียมกัน

ทั้งนี้ การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดของการประชุมต่าง ๆ โดยสรุปดังนี้

■ การประชุมกลุ่มอาเซียน+๓ และการประชุมกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิกในการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

เมื่อวันอังคารที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา คณะผู้แทนรัฐสภาไทยประกอบด้วย ๑) นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา ๒) นายเกียรติ สิทธิอมร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และ ๓) นางสาวสร้อยรัตน์ อรรถนพพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เข้าร่วมการประชุมกลุ่มอาเซียน+๓ ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในห้วงการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓ ในการประชุมครั้งนี้มีผู้แทนรัฐสภาจากประเทศสมาชิกเข้าร่วมการประชุม รวม ๕ ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว ไทย และเวียดนาม โดยมีรัฐสภาเวียดนามทำหน้าที่ประธานการประชุม ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาเรื่องสำคัญตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

๑. การรับรองรายงานการประชุมกลุ่มอาเซียน+๓ ในการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๒ ซึ่งรัฐสภาไทยเป็นผู้จัดทำ ซึ่งที่ประชุมได้รับรองโดยไม่มีการแก้ไข

๒. การเสนอชื่อผู้ดำรงตำแหน่งที่ว่างลงในคณะกรรมการวิชาการชุดต่าง ๆ ของสหภาพรัฐสภา ในนามกลุ่มอาเซียน+๓ ซึ่งไม่มีประเทศใดเสนอชื่อผู้แทน ในขณะที่อินโดนีเซียแสดงความประสงค์ในการเสนอชื่อผู้แทนลงสมัครในตำแหน่งคณะกรรมการว่าด้วยปัญหาตะวันออกกลาง (Committee on Middle East Questions) ซึ่งเป็นตำแหน่งที่สมัครโดยคุณสมบัติเฉพาะบุคคล และจะมีการเลือกตั้งในการประชุมคณะมนตรีบริหาร (Governing Council) ครั้งที่ ๒๐๘ โดยประเทศสมาชิกทั้งหมด ๑๗๙ ประเทศ

๓. การส่งมอบตำแหน่งประธานกลุ่มอาเซียน+๓ ให้แก่รัฐสภากัมพูชา ซึ่งจะทำหน้าที่ประธานกลุ่มอาเซียน+๓ ในการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๔ ที่คาดว่าจะจัดขึ้นในเดือนมีนาคม ๒๕๖๕ ณ เกาะบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

ทั้งนี้ ผู้แทนรัฐสภาเวียดนามจะนำผลการประชุมกลุ่มอาเซียน+๓ รวมทั้งการเสนอชื่อผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสหภาพรัฐสภาเสนอต่อที่ประชุมกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิกเพื่อพิจารณาและรับรองต่อไป

คณะผู้แทนรัฐสภาไทยในระหว่างการประชุมอาเซียน+๓ และการประชุมกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิก (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์)

ต่อมาในเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา ของวันเดียวกัน คณะผู้แทนรัฐสภาไทย ทั้ง ๓ คน เข้าร่วมการประชุมกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิก ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในห้วงการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓ ซึ่งมีสมาชิกรัฐสภาจาก ๗ ประเทศเข้าร่วมการประชุม ได้แก่ สาธารณรัฐเกาหลี กัมพูชา อินโดนีเซีย อินเดีย มองโกเลีย ไทย และเวียดนาม โดยรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีทำหน้าที่ประธานการประชุม มีวาระสำคัญเพื่อการพิจารณา ดังนี้

๑. การรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) สหภาพรัฐสภาในสัดส่วนของกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิก ซึ่งมีผู้แทนจาก ๓ ประเทศดำรงตำแหน่งในคณะดังกล่าว ได้แก่ ไทย จีน และปากีสถาน ในโอกาสนี้ นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะกรรมการบริหารของสหภาพรัฐสภา ได้กล่าวรายงานผลการดำเนินการที่สำคัญของคณะกรรมการบริหาร ในช่วง ๖ เดือนที่ผ่านมา ได้แก่ การพิจารณาร่างยุทธศาสตร์ระยะ ๕ ปี ฉบับใหม่ของสหภาพรัฐสภา การบรรลุเป้าหมายการขยายสมาชิกภาพของสหภาพรัฐสภาให้ครอบคลุมทั่วโลก การพิจารณาสถานการณ์ทางการเมืองของประเทศสมาชิก และการพิจารณางบประมาณของสหภาพรัฐสภาประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา
รายงานผลการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารในสัดส่วนของกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิก

๒. การเสนอชื่อผู้ดำรงตำแหน่งที่ว่างลงในคณะกรรมการชุดต่าง ๆ ของสหภาพรัฐสภา ซึ่งรัฐสภา มองโกเลียแสดงความประสงค์เสนอชื่อผู้แทนลงสมัครในตำแหน่งคณะกรรมการสหภาพรัฐสภาสตรี (Bureau of Women of Parliamentarians) และที่ประชุมได้รับทราบความประสงค์ของอินโดนีเซียที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในตำแหน่งคณะกรรมการว่าด้วยปัญหาตะวันออกกลาง (Committee on Middle East Questions)

๓. การส่งมอบการทำหน้าที่ประธานกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชียแปซิฟิกในห้วงปี ๒๕๖๖ ซึ่งตามข้อบังคับของกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ฯ ประเทศสมาชิกจะหมุนเวียนกันทำหน้าที่ตามลำดับตัวอักษรของชื่อประเทศ แต่เนื่องจากที่ประชุมยังไม่สามารถหาข้อยุติในเรื่องดังกล่าวได้ รัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลีจึงยินยอมรับทำหน้าที่ดังกล่าวไปพลางก่อน จนกว่าจะสามารถหาประเทศในลำดับถัดไปที่มีความพร้อมรับตำแหน่งต่อไป

■ การประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๒๐๘ (208th session of the Governing Council)

ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๒๐๘ ได้ร่วมกันพิจารณาเรื่องต่าง ๆ ตามระเบียบวาระการประชุม และมีมติตัดสินใจในเรื่องสำคัญโดยสรุป ดังนี้

➢ การรับรองแผนยุทธศาสตร์สหภาพรัฐสภา ปี ๒๐๒๒-๒๐๒๖

ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารฯ ได้รับรองแผนยุทธศาสตร์สหภาพรัฐสภาฉบับใหม่ ระยะเวลาปี ๒๐๒๒-๒๐๒๖ เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยแผนยุทธศาสตร์ฯ เป็นผลลัพธ์จากการปรึกษาหารือและกระบวนการทำงานที่ขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา ภายใต้การนำของประธานสหภาพรัฐสภา โดยกระบวนการจัดทำเริ่มจากการประเมินแผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับเดิมในห้วง ปี ๒๐๑๗-๒๐๒๑ และผลกระทบที่มีต่อองค์กรฯ จากนั้น ใช้ผลจากการประเมินเป็นพื้นฐานในการปรึกษาหารือกับสมาชิกรัฐสภาและองค์กรพันธมิตรเพื่อรวบรวมข้อคิดเห็นที่มีต่อ IPU โดยผ่านกระบวนการปรึกษาหารือกับบุคคลกว่า ๙๐๐ คน จาก ๑๐๐ ประเทศ ที่ได้เข้าร่วมการตอบแบบสำรวจ การประชุมระดมสมอง (Focus Group) การอภิปราย และการสัมภาษณ์ ซึ่งข้อคิดเห็นต่าง ๆ ที่ได้นำมาประกอบการจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการบริหารฯ และยกย่องโดยสำนักงานเลขาธิการสหภาพรัฐสภาภายใต้การให้คำแนะนำของคณะกรรมการบริหารฯ และคณะอนุกรรมการด้านการเงิน ทั้งนี้ ได้มีการแจ้งเวียนร่างแผนยุทธศาสตร์ฯ ให้แก่รัฐสภาประเทศสมาชิกพิจารณาก่อนการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓ เพื่อให้ข้อคิดเห็นก่อนที่จะนำเสนอร่างแผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับสุดท้ายให้กับคณะมนตรีบริหารฯ พิจารณาให้การรับรอง

แผนยุทธศาสตร์ฯ ฉบับใหม่ได้กำหนดเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ ๕ เป้าหมาย ประกอบด้วย

๑. การสร้างรัฐสภาที่มีประสิทธิภาพและมีพลัง (Building effective and empowered parliaments)

๒. ส่งเสริมรัฐสภาในการเป็นตัวแทนอย่างครอบคลุมทั่วถึง (Promoting representative and inclusive parliaments)

๓. สนับสนุนรัฐสภาที่ยืดหยุ่นและสร้างสรรค์ (Supporting resilient and innovative parliaments)

๔. กระตุ้นการดำเนินการร่วมกันของภาครัฐสภา (Catalysing collective parliamentary action)

๕. เสริมสร้างความรับผิดชอบของสหภาพรัฐสภา (Strengthening the IPU's accountability)

โดยเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์จะนำไปสู่การสร้างระบบนิเวศภาครัฐสภาเพื่อประชาธิปไตยสำหรับทุกคน (Parliamentary ecosystem for democracy, for everyone)

นอกจากนี้ ร่างยุทธศาสตร์ฉบับใหม่ยังมุ่งขับเคลื่อนนโยบาย ๔ ด้านที่ภาครัฐสภาให้ความสำคัญและต้องการการดำเนินการอย่างเร่งด่วน ได้แก่ ๑) ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน และความเท่าเทียมทางเพศ ๒) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๓) การพัฒนาที่ยั่งยืน ๔) สันติภาพและความมั่นคง อีกทั้งยังคงเน้นย้ำการส่งเสริมมีส่วนร่วมของเยาวชน การสื่อสารและยกระดับระบบการติดตามและประเมินผล

➢ สถานการณ์ทางการเงินของสหภาพรัฐสภา

คณะมนตรีบริหารฯ ได้รับทราบรายงานสถานการณ์ทางการเงินขององค์กรและรายชื่อประเทศที่ค้างชำระค่าบำรุงสมาชิก รวม ๘ ประเทศ ได้แก่ คอโมโรส คองโก โกตดิวัวร์ ลิเบีย กินี-บิสเซา เซนต์ลูเชีย ซูดาน และเวเนซุเอลา และสมาชิกสมทบสององค์กร ที่ค้างชำระค่าบำรุงสมาชิกเป็นระยะเวลาสามปีซึ่งจะส่งผลทำให้ถูกระงับสมาชิกภาพ รวมทั้งอีก ๕ ประเทศ ประกอบด้วย สาธารณรัฐแอฟริกากลาง จิบูตี อิเควทอเรียลกินี เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ และตูวาลู และสมาชิกสมทบอีกสององค์กรที่ค้างชำระค่าบำรุงสมาชิกเป็นระยะเวลาสองปีซึ่งจะทำให้ถูกตัดสิทธิในการเข้าร่วม/การออกเสียงในกิจการของสหภาพรัฐสภา คณะมนตรีบริหารฯ ได้รับทราบว่าเลขาธิการสหภาพรัฐสภาจะติดตามประสานงานกับรัฐสภาประเทศที่ถูกคว่ำบาตรทำให้

ไม่สามารถทำธุรกรรมการเงินระหว่างประเทศได้ รวมทั้งยังได้รับทราบภาพรวมของสถานะทางการเงินขององค์กรที่อยู่ในระดับที่ดีและมั่นคง

➢ งบประมาณรวมประจำปี ๒๕๖๕

คณะมนตรีบริหารฯ ได้รับทราบรายละเอียดงบประมาณรวมประจำปี ๒๕๖๕ (Consolidated budget for 2022) ซึ่งรายงานโดยประธานคณะกรรมการด้านการเงินของสหภาพรัฐสภา ในฐานะตัวแทนของคณะกรรมการบริหารฯ สำหรับงบประมาณรวมปี ๒๕๖๕ จัดทำขึ้นเพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านไปสู่การเริ่มใช้แผนยุทธศาสตร์สหภาพรัฐสภาฉบับใหม่เป็นปีแรกและการนำไปสู่การดำเนินการที่มีความเชื่อมโยงกันไปปฏิบัติให้บรรลุผล รวมทั้งยังเน้นการเปลี่ยนผ่านไปสู่ดิจิทัล และการยกระดับกรอบการติดตามและประเมินผลเพื่อวัดผลกระทบของแผนยุทธศาสตร์ฯ นอกจากนี้ งบประมาณรวมปี ๒๕๖๕ ยังได้จัดสรรเงินอุดหนุนประเทศเจ้าภาพในการจัดประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ณ ประเทศอินโดนีเซียและวันดาในปี ๒๕๖๕ ด้วย อนึ่ง สำหรับค่าบำรุงสมาชิกภาพนั้น ยังไม่มีการขึ้นค่าบำรุงสมาชิกภาพ โดยอัตราค่าบำรุงสมาชิกภาพในปีอยู่ ๒๕๖๕ ในระดับเดียวกับปี ๒๕๕๐ ทั้งนี้ คณะมนตรีบริหารฯ มีมติรับรองงบประมาณรวมสำหรับปี ๒๕๖๕

บรรยากาศการประชุมคณะมนตรีบริหารสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๒๐๘

➢ สมาชิกภาพของสหภาพรัฐสภาและสถานะของผู้สังเกตการณ์

คณะมนตรีบริหารฯ มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารฯ ในการยกระดับสถานะสมาชิกภาพจากผู้สังเกตการณ์ถาวรเป็นสมาชิกสมทบขององค์กร Pan-African Parliament (PAP) และเห็นชอบการขอสถานะผู้สังเกตการณ์ของอีก ๔ องค์กร ได้แก่ G5 Sahel Inter-Parliamentary Committee, Parliamentary Forum on Small Arms and Light Weapons (PF-SAL), International Parliamentary Network for Education (IPNEd) และ Sovereign Order of Malta

นอกจากนี้ คณะมนตรีบริหารฯ ยังได้รับทราบรายงานสถานการณ์ของรัฐสภาประเทศสมาชิกบางประเทศและเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารฯ ที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภาดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อัฟกานิสถาน เติ ชูดานใต้ เมียนมา และเวเนซุเอลา นอกจากนี้ คณะมนตรีบริหารฯ ยังได้เห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารฯ ในการระงับสมาชิกภาพของรัฐสภาชูดาน รวมทั้งสนับสนุนข้อเรียกร้องของคณะกรรมการบริหารฯ ให้รัฐสภาประเทศสมาชิกและสมาชิกสมทบชำระค่าบำรุงสมาชิกที่

ค้ำชำระ และยังมีข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยการหารือกับประเทศต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจสถานการณ์และพิจารณาให้ความสนับสนุนทางการเงินเพื่อช่วยเหลือในการชำระค่าบำรุงสมาชิก

➢ การแต่งตั้งเลขาธิการสหภาพรัฐสภาให้ดำรงตำแหน่งต่ออีกหนึ่งวาระ

คณะมนตรีบริหารฯ มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารฯ อย่างเป็นทางการ โดยเป็นเอกฉันท์ในการแต่งตั้ง Mr. Martin Chungong ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสหภาพรัฐสภาต่อเป็นวาระที่สาม โดยมีวาระตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๐๒๒ จนถึง ๓๐ มิถุนายน ๒๐๒๖

➢ การมอบรางวัล IPU Cremer-Passy Prize

คณะมนตรีบริหารฯ มีมติเห็นชอบข้อเสนอแนะของคณะกรรมการบริหารฯ ในการกำหนดวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๕ เป็นวันสุดท้ายของการเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อรับรางวัล IPU Cremer-Passy Prize และประกาศรายชื่อผู้ที่ได้รับรางวัลในวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ซึ่งตรงกับวันรัฐสภาสากลและวันครบรอบการก่อตั้งสหภาพรัฐสภา

อนึ่ง เลขาธิการสหภาพรัฐสภาได้นำเสนอให้ที่ประชุมได้รับทราบถึงรายงานการดำเนินการของรัฐสภาประเทศสมาชิกในการปฏิบัติตามข้อมติหรือข้อตัดสินใจต่าง ๆ ของสหภาพรัฐสภาที่ผ่านมา หรือที่เรียกว่า “reporting exercise” ซึ่งประเทศสมาชิกในทุกกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์จะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันรายงานตามรอบที่กำหนดไว้ อันถือเป็นพันธกรณีตามธรรมนูญของสหภาพรัฐสภา โดยในรอบปี ๒๕๖๔ นี้ เป็นรอบของประเทศสมาชิก รวม ๔๕ ประเทศ (รวมถึงไทย) ที่มีพันธะจะต้องรายงานผ่านการตอบแบบสอบถาม ซึ่งในรอบปี ๒๕๖๔ นี้มีประเทศที่รายงานตามรอบ ๒๙ ประเทศ และรายงานตามความสมัครใจเพิ่มเติมอีก ๑๙ ประเทศ รวมเป็น ๔๘ ประเทศ

■ การประชุมคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา สมัยที่ ๒๘๖ (286th session of the Executive Committee)

การประชุมคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภามีขึ้นทั้งหมด ๖ ครั้ง โดยจัดขึ้นในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ ในวันที่ ๒๑ กรกฎาคม และวันที่ ๒, ๙ และ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และจัดขึ้นในรูปแบบผสมผสาน ณ กรุงมาดริด ในวันที่ ๒๔ และ ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยมีวาระสำคัญที่คณะกรรมการบริหารฯ ได้พิจารณา ดังนี้

๑. การพิจารณาหารือและการตัดสินใจ

คณะกรรมการบริหารฯ ได้รับทราบรายงานการดำเนินงานกิจกรรมของ Mr. Duarte Pacheco ประธานสหภาพรัฐสภานับตั้งแต่การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๒ โดยประธานสหภาพรัฐสภาได้เข้าร่วมการประชุมในกรอบเวทีต่าง ๆ จำนวน ๘๑ ครั้ง และการเดินทางเยือนประเทศต่าง ๆ อย่างเป็นทางการ จำนวน ๑๔ ครั้ง เพื่อสร้างเสริมบทบาทขององค์กรให้เป็นที่ประจักษ์ในฐานะผู้มีบทบาทในเวทีการเมืองระหว่างประเทศ สร้างความแข็งแกร่งให้กับหลักธรรมาภิบาลและหลักประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน

คณะกรรมการบริหารฯ ได้รับทราบรายงานกิจกรรมของเลขาธิการสหภาพรัฐสภาฉบับกลางปี (interim report) รวมถึงมีมติจะเสนอต่อคณะมนตรีบริหารฯ ให้แต่งตั้ง Mr. Martin Chungong ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสหภาพรัฐสภาต่อไปอีกวาระ (๔ ปี) ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕

คณะกรรมการบริหารฯ มีมติเป็นเอกฉันท์เลือกตั้ง Ms. Mergane Kanoute กรรมการบริหารฯ จากเซเนกัล ให้ดำรงตำแหน่งรองประธานคณะกรรมการบริหารฯ (Vice-President of the Executive Committee)

คณะกรรมการบริหารฯ ได้รับทราบความคืบหน้าของการเตรียมการจัดการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓ ณ กรุงมาดริด และเห็นชอบให้สหภาพรัฐสภารับผิดชอบค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมในการตรวจ COVID-19 รวมทั้งขอให้มีการพิจารณาเตรียมวางแผนสำหรับค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมเพื่อรองรับมาตรการด้านสาธารณสุขในการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๔ ณ ประเทศอินโดนีเซียด้วย

คณะกรรมการบริหารฯ เห็นชอบข้อกำหนดขอบเขตงาน (TOR) ของคณะทำงานว่าด้วยการนำรายงานความโปร่งใสของสหภาพรัฐสภาไปปฏิบัติ (Working group to implement the IPU Transparency Report) ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๖ คน ที่เป็นตัวแทนคณะกรรมการบริหารฯ จากแต่ละกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์

คณะกรรมการบริหารฯ รับทราบผลการประชุมประธานรัฐสภาโลก ครั้งที่ ๕ (ภาคปกติ) ผลการประชุมสุดยอดประธานรัฐสภาสตรี ครั้งที่ ๑๓ และผลการประชุมสุดยอดระดับโลกของภาครัฐสภาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ครั้งที่ ๑

คณะกรรมการบริหารฯ ได้อภิปรายและมีมติรับรองปฏิทินการประชุมของสหภาพรัฐสภาในอนาคต รวมทั้งยืนยันคำเชิญของรัฐสภาอูรุกวัยในการเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมคณะกรรมการบริหารฯ ณ กรุงมอนเตวิเดโอในปี ๒๐๒๒

คณะกรรมการบริหารฯ ยังสนับสนุนให้เลขาธิการสหภาพรัฐสภาเตรียมความพร้อมที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดการประชุมต่าง ๆ ของสหภาพรัฐสภาแบบทางไกลเนื่องจากสถานการณ์การระบาดใหญ่ของ COVID-19 ที่ยังคงดำเนินอยู่

๒. แผนยุทธศาสตร์สหภาพรัฐสภา ระยะปี ๒๐๒๒-๒๐๒๖

คณะกรรมการบริหารฯ ได้กำกับดูแลการจัดเตรียมร่างแผนยุทธศาสตร์สหภาพรัฐสภา ระยะปี ๒๐๒๒-๒๐๒๖ โดยเน้นถึงความสำคัญของการจัดทำระบบติดตามและประเมินผลเพื่อติดตามความคืบหน้าและการบรรลุผลสำเร็จ เน้นการใช้ถ้อยคำที่เรียบง่าย รวมถึงเน้นย้ำคุณค่าหลักขององค์กร เพื่อเสนอให้รัฐสภาประเทศสมาชิกทั้ง ๑๗๙ ประเทศให้ความเห็นชอบ ทั้งนี้ ที่ประชุมคณะมนตรีบริหารฯ ได้ให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์ฉบับดังกล่าวเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

บรรยากาศการประชุมคณะกรรมการบริหารสหภาพรัฐสภา สมัยที่ ๒๘๖

๓. สมาชิกภาพของสหภาพรัฐสภาและสถานการณ์ของรัฐสภาสมาชิกบางประเทศ

คณะกรรมการบริหารฯ สนับสนุนเจตนารมณ์ของประธานสหภาพรัฐสภาในการขยายจำนวนประเทศสมาชิกสหภาพรัฐสภาจาก ๑๗๙ ประเทศ ในปัจจุบันเป็น ๑๙๓ ประเทศในอนาคต และเห็นว่าสหภาพรัฐสภาควรใช้ความพยายามในการรักษาระดับของสมาชิกภาพในปัจจุบันและส่งเสริมให้สมาชิกใหม่เข้าร่วมเพิ่มเติม

โดยเสนอแนะให้ใช้ความริเริ่มต่าง ๆ อาทิ การสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานขององค์กรและการให้ความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมความสามารถของรัฐสภาที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เข้าร่วมในชุมชนภาครัฐสภา คณะกรรมการบริหารฯ ยินดีในความริเริ่มร่วมกันของประธานสหภาพรัฐสภาและเลขาธิการสหภาพรัฐสภา ในการดำเนินการเพื่อให้รัฐสภาสหรัฐอเมริกากลับเข้าเป็นสมาชิกของสหภาพรัฐสภาอีกครั้ง

คณะกรรมการบริหารฯ มีมติรับรองการขอเข้าเป็นสมาชิกสมาชิกสมทบขององค์กร Pan-African Parliament (PAP) และการขอเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์อีก ๔ องค์กร ได้แก่ G5 Sahel Inter-Parliamentary Committee, Parliamentary Forum on Small Arms and Light Weapons (PF-SALW), International Parliamentary Network for Education (IPNEd) และ Sovereign Order of Malta

คณะกรรมการบริหารฯ รับทราบสถานการณ์ของรัฐสภาสมาชิกบางประเทศ ได้แก่ อัฟกานิสถาน เวเนซุเอลา เมียนมา รวมทั้ง ได้มอบหมายให้เลขาธิการสหภาพรัฐสภาติดตามสถานการณ์ของรัฐสภาสมาชิก ประกอบด้วย ชาด เอสวาตินี กินี-บิสเซา เฮติ ลิเบีย มาลี ปาเลสไตน์ ซูดานใต้ ซีเรีย ตูนิเซีย ตุรกี และเยเมน และรายงานให้คณะกรรมการบริหารฯ รับทราบในการประชุมครั้งถัดไป

๔. คณะอนุกรรมการด้านการเงิน (Sub-Committee on Finance)

คณะอนุกรรมการด้านการเงินได้ประชุมเมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เพื่อเตรียมการและอำนวยความสะดวกให้กับคณะกรรมการบริหารฯ ในการพิจารณาสถานะทางการเงินของสหภาพรัฐสภา ร่างแผนการดำเนินการงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕ และสถานะของการระดมเงินทุนโดยความสมัครใจ โดยคณะอนุกรรมการฯ ให้คำแนะนำต่อคณะกรรมการบริหารฯ เพื่อเสนอแนะต่อคณะมนตรีบริหารฯ เพื่อให้การรับรองงบประมาณประจำปี ๒๕๖๕

■ การประชุมสหภาพรัฐสภาสตรีและการประชุมคณะกรรมการสหภาพรัฐสภาสตรี

การประชุมสหภาพรัฐสภาสตรี (Forum of Women Parliamentarians) จัดขึ้นเป็นครั้งที่ ๓๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น ๑๙๗ คน ในจำนวนนี้เป็นสมาชิกรัฐสภาจำนวน ๑๑๔ คน (แบ่งเป็นสมาชิกรัฐสภาสตรี ๘๖ คนและสมาชิกรัฐสภาบุรุษ ๒๘ คน) จาก ๖๒ ประเทศ รวมทั้งผู้แทนจากองค์กรระหว่างประเทศต่างๆ อีกด้วย

Ms. Lesia Vasylenko สมาชิกรัฐสภายูเครนในฐานะประธานคณะกรรมการสหภาพรัฐสภาสตรี กล่าวเปิดการประชุมโดยดำเนินการเลือกให้ Ms. Batet Lamaña ประธานสภาผู้แทนราษฎรสเปน ในฐานะประเทศเจ้าภาพเป็นประธานการประชุมสหภาพรัฐสภาสตรี ครั้งที่ ๓๒ Mr. Duarte Pacheco ประธานสหภาพรัฐสภาและ Mr. Pedro Sánchez นายกรัฐมนตรีสเปนกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุม ในการนี้ นาย Martin Chungong เลขาธิการสหภาพรัฐสภาเข้าร่วมการประชุมด้วย

ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาร่างข้อมติเรื่อง “การออกกฎหมายทั่วโลกเพื่อรับมือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในโลกออนไลน์” โดยแบ่งผู้เข้าร่วมประชุมออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งทำการอภิปรายกฎหมายที่คำนึงถึงมิติหญิง-ชายและการใช้หลักผู้เสียหายเป็นศูนย์กลาง (survivor-centred) ในการแก้ไขปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กบนโลกออนไลน์ ส่วนกลุ่มที่สองได้ทำการอภิปรายเรื่องยุทธศาสตร์ที่คำนึงถึงอายุและมิติหญิง-ชายเพื่อเสริมพลังอำนาจและให้ความรู้แก่เด็กเพื่อให้พวกเขาสามารถปกป้องตัวเองและรายงานการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในโลกออนไลน์ได้ จากนั้น ที่ประชุมได้เห็นชอบข้อเสนอแก้ไขเพิ่มเติม (amendment) ต่อร่างข้อมติจากมุมมองในมิติหญิง-ชายหนึ่งประเด็นต่อคณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน โดยได้ถูกนำไปรวมไว้ในร่างข้อมติเรียบร้อยแล้ว อีกทั้งที่ประชุมฯ ยังได้สนับสนุนประเด็นในข้อเสนอแก้ไขเพิ่มเติมจากคณะผู้แทนรัฐสภาจากหลายประเทศที่ได้ช่วยส่งเสริมให้ข้อมตินี้มีมุมมองในมิติหญิง-ชายมากขึ้น

นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ได้จัดการอภิปรายทั่วไปขึ้นในเรื่องยุทธศาสตร์สำหรับการออกกฎหมายที่คำนึงถึงมิติหญิง-ชาย ผู้เข้าร่วมประชุมได้แบ่งปันประสบการณ์และเรียกร้องให้มีการรับรองกฎหมายที่ยืนยันถึงสิทธิเพื่อปกป้องคุ้มครองและให้สิทธิประโยชน์แก่ผู้หญิงและเด็กหญิงทุกคน รวมทั้งประเมินผลกระทบของกฎหมายดังกล่าวนั้นอย่างสม่ำเสมอ การอภิปรายได้มุ่งเน้นที่กฎหมายและนโยบายต่าง ๆ ในขอบเขตเรื่องของครอบครัวและการสมรส กรรมสิทธิ์ในที่ดิน การจ้างงานและสิทธิในการได้รับค่าจ้างที่เท่าเทียม สัญชาติและความเป็นพลเมือง รวมทั้งการกำจัดการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงและเด็กหญิงในทุกรูปแบบ ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นพ้องกันว่ายุทธศาสตร์ที่ประสบความสำเร็จจะมีการสร้างพันธมิตร มีการลงทุนในกลไกภาครัฐสภา และมีการยกระดับขีดความสามารถในการทำให้เรื่องเพศเป็นกระแสหลัก ผู้เข้าร่วมประชุมยังได้เน้นถึงความมีประสิทธิผลของกลไกต่าง ๆ เช่น คณะกรรมาธิการสามัญของรัฐสภาที่ดำเนินการเกี่ยวข้องกับความเท่าเทียมระหว่างเพศและการรวมกลุ่มของสตรีในรัฐสภา ในตอนท้าย ผู้เข้าร่วมประชุมได้เรียกร้องเป็นพิเศษในเรื่องการนำกฎหมายไปปฏิบัติให้เกิดผล รวมทั้งการกำกับตรวจสอบงบประมาณโดยใช้มุมมองมิติทางเพศและการจัดทำงบประมาณที่คำนึงถึงมิติหญิง-ชาย

➤ การประชุมคณะกรรมาธิการสหภาพรัฐสภาสตรี

คณะกรรมาธิการสหภาพรัฐสภาสตรี (Bureau of Women Parliamentarians) ได้จัดประชุมรวม ๒ วาระ ได้แก่ ในวันที่ ๒๖ และวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ตามลำดับ โดยพิจารณาผลลัพธ์ของการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓ ผ่านมุมมองมิติทางเพศ และกำหนดแผนกิจกรรมในอนาคต รวมทั้งกำหนดวาระการประชุมของคณะกรรมาธิการสหภาพรัฐสภาสตรี และการประชุมสหภาพรัฐสภาสตรีครั้งถัดไปในห้วงการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๔ ทั้งนี้ คณะกรรมาธิการสหภาพรัฐสภาสตรีได้มีมติสนับสนุน Mr. Martin Chungong ให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสหภาพรัฐสภาต่อไปอีกหนึ่งวาระ ตามข้อเสนอของประธานคณะกรรมาธิการฯ พร้อมทั้ง เลือกตั้งให้ Ms. Wilma Piedad Andrade Muñoz (เอกวาดอร์) ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมาธิการฯ คนที่สอง

➤ การอภิปรายชาย-หญิงเท่าเทียม (Parity debate)

เมื่อวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมสหภาพรัฐสภาสตรีได้จัดให้มีการอภิปรายที่ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม (Parity Debate) หัวข้อ “สมาชิกรัฐสภาสตรีและบุรุษได้มีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกันในการขับเคลื่อนวาระความเท่าเทียมระหว่างเพศหรือไม่” (Are men and women MPs equally engaged in gender equality?) โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน ๔๕ คน (ในจำนวนนี้เป็นสมาชิกรัฐสภา ๓๐ คน – หญิง ๒๒ คนและชาย ๘ คน) จาก ๒๑ ประเทศ และผู้แทนที่เป็นสมาชิกสมทบของสหภาพรัฐสภาอีก ๒ คน

การอภิปรายได้ชี้ให้เห็นถึงวิธีการที่แตกต่างกันในการให้ผู้ชายเข้ามาทำงานเป็นหุ้นส่วนการทำงานเพื่อผลักดันประเด็นความเท่าเทียมระหว่างเพศให้ก้าวหน้าขึ้นได้อย่างไร ผู้เข้าร่วมการอภิปรายเห็นด้วยว่าความเท่าเทียมระหว่างเพศเป็นประเด็นทางสังคมที่เป็นสากล สมาชิกรัฐสภาทั้งหญิงและชายจะต้องส่งเสริมและปกป้องความเท่าเทียมระหว่างเพศร่วมกัน ในการดำเนินการเช่นนั้น จำเป็นจะต้องทบทวนระบบวิธีคิดกันใหม่ทั้งหมด โดยทั้งผู้หญิงและผู้ชายก็ควรตั้งคำถามกับตัวเอง ขณะที่ผู้ชายผู้ซึ่งมิได้ตระหนักว่าความมือเกียติของชายในอดีตที่ผ่านมาคือส่วนหนึ่งของปัญหา แต่วิธีคิดและพฤติกรรมที่วางอยู่บนฐานกรอบความคิดแบบเหมารวม (stereotype) ของทั้งหญิงและชาย ส่งผลให้ความเหลื่อมล้ำทางเพศยังคงดำรงอยู่

ผู้เข้าร่วมการอภิปรายได้เน้นย้ำวิธีปฏิบัติที่ดีบางประการเพื่อเพิ่มการมีส่วนร่วมจากผู้ชายในการนำประเด็นความเท่าเทียมระหว่างเพศไปปฏิบัติ เช่น จัดให้มีการอภิปรายทั่วไปเป็นประจำทุกปีในเรื่องสถานะความก้าวหน้าความเท่าเทียมระหว่างเพศในรัฐสภา แก้ไขปัญหามุมมองด้านมิติหญิงชาย และเน้นย้ำถึงประโยชน์ของความเท่าเทียมในด้านต่าง ๆ เช่น เศรษฐกิจ การป้องกันประเทศและความมั่นคง การสร้างความมั่นใจถึงความสมดุลระหว่างหญิงและชายในคณะกรรมาธิการ คณะทำงาน และเวทีรับฟังความคิดเห็นต่าง ๆ

ในรัฐสภา การเสวนาหารือกับผู้นำทางศาสนาโดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญว่าคำสอนและการปฏิบัติของศาสนา จะสามารถสะท้อนประเด็นความเท่าเทียมระหว่างเพศได้อย่างไร

■ การประชุมคณะที่ปรึกษาด้านสาธารณสุขของสหภาพรัฐสภา (Advisory Group on Health : AGH)

การประชุมคณะที่ปรึกษาด้านสาธารณสุขของสหภาพรัฐสภาจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ มีสมาชิกของคณะที่ปรึกษา เข้าร่วมการประชุม ๘ คน (จากสมาชิกทั้งหมด ๑๐ คน) นอกจากนี้ยังมีผู้แทนจากองค์กรพันธมิตรด้านวิชาการของคณะที่ปรึกษา เข้าร่วมการประชุมด้วย ได้แก่ องค์กรหุ้นส่วนเพื่อสุขภาพ มารดา เด็กทารก และสุขภาพเด็ก (PMNCH) โครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS) และกองทุนโลก เพื่อต่อสู้โรคเอดส์ วัณโรคและมาลาเรีย ทั้งนี้ ที่ประชุมฯ ได้อภิปรายในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

- การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ของสหภาพรัฐสภาฉบับใหม่ ระหว่างปี ๒๕๖๕ – ๒๕๖๙
 - เห็นชอบการมุ่งเน้นการสร้างความสามารถในการฟื้นคืนสู่สภาพปกติ และการสนับสนุนสมาชิก รัฐสภาในการตอบสนองต่อปัญหาให้ตรงตามความต้องการของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงที่เผชิญกับวิกฤต
 - เน้นย้ำหลักแห่งความรับผิดชอบ (accountability) ในฐานะที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการให้ความ มั่นใจถึงผลการดำเนินการในด้านสาธารณสุขของสหภาพรัฐสภา
 - ยุทธศาสตร์ของสหภาพรัฐสภาดังกล่าวควรอิงเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อให้เข้าถึงสมาชิก รัฐสภาและประชาชนมากยิ่งขึ้น
- ในฐานะที่คณะที่ปรึกษา เป็นผู้ประสานงานหลักของข้อมติเรื่อง “การบรรลุหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าให้ได้ภายในปี ๒๕๗๓ : บทบาทของรัฐสภาในการให้หลักประกันในสิทธิด้านสาธารณสุข” นั้น คณะที่ปรึกษา ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์กับรัฐสภาอิตาลีและซิมบับเวถึงวิธีการยกระดับให้ กลุ่มประชากรชายขอบและกลุ่มผู้ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึงการบริการด้านสาธารณสุขได้ดียิ่งขึ้น พร้อมทั้ง ได้เรียนรู้วิธีปฏิบัติที่หลากหลายในการรับมือกับโควิด-๑๙ มาตรการด้านงบประมาณเพื่อ การจัดหาทุนในภาคสาธารณสุขอย่างยั่งยืน และการริเริ่มโครงการด้านนิติบัญญัติเพื่อปรับปรุง ให้ประชาชนกลุ่มเปราะบางสามารถเข้าถึงการบริการด้านสาธารณสุขที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง

คณะที่ปรึกษา รับทราบด้วยความห่วงกังวลถึงความเหลื่อมล้ำที่ยังปรากฏอยู่ในการเข้าถึงวัคซีน ป้องกันโควิด-๑๙ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ผลกระทบของการระบาดที่มีต่อสุขภาพในด้านเพศ และการอนามัยเจริญพันธุ์ และการใช้ความรุนแรงต่อสตรี รวมทั้งการให้ข้อมูลที่คลาดเคลื่อนบิดเบือนเกี่ยวกับ มาตรการและวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ ด้วยเหตุนี้ คณะที่ปรึกษา จึงได้เสนอแนะให้สมาชิกรัฐสภาเสริมสร้าง บทบาทของตนให้มีความเข้มแข็งในการผลักดันให้ชุมชนมีความตื่นตัวและรับมือกับผลกระทบของโควิด-๑๙ ที่มีต่อกลุ่มประชากรผู้ด้อยโอกาสให้ดีขึ้น นอกจากนี้ คณะที่ปรึกษา ยังได้เน้นย้ำถึงความจำเป็น ในการเตรียมการรับมือกับภาวะฉุกเฉินและวิกฤตการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต รวมถึงการดำเนินการ ผ่านมาตรการด้านงบประมาณที่มีระบบกำกับตรวจสอบและเพิ่มการระดมทุนภายในประเทศเพื่อการ สาธารณสุข ส่วนในเรื่องของความเท่าเทียมด้านวัคซีนนั้น ควรผลักดันให้มีการอภิปรายถึงสิทธิบัตรและการ กระจายวัคซีน ทั้งนี้ ข้อมูลที่เชื่อถือได้และการแบ่งปันวิธีปฏิบัติระหว่างสมาชิกรัฐสภาด้วยกันจะสามารถ สนับสนุนความพยายามในเรื่องดังกล่าวได้

■ การประชุมยุวสมาชิกรัฐสภาและคณะกรรมการบริหารการประชุมยุวสมาชิกรัฐสภา

การประชุมยุวสมาชิกรัฐสภา (Forum of Young Parliamentarians) จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยมี Ms. Olga Rudenko สมาชิกรัฐสภายูเครน และ Mr. R. Mirintsoa Andriantsitonta สมาชิกรัฐสภามาดากัสการ์ ร่วมกันทำหน้าที่ประธานการประชุม แทน Ms. Sahar Albazar สมาชิกรัฐสภาอียิปต์ ประธานคณะกรรมการบริหารการประชุมฯ Ms. Maria Vasilevich สมาชิกรัฐสภาเบลารุส กรรมการบริหารการประชุมฯ ที่อายุน้อยที่สุด ซึ่งลาประชุมครั้งนี้ทั้งสองคน

ที่ประชุมได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่สำคัญตามระเบียบวาระ ประกอบด้วย ๑) การทบทวนหัวข้อหลักของการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓ ที่ประชุมเห็นพ้องกันว่า การสร้างประชาธิปไตยให้เข้มแข็งควรบูรณาการและตอบสนองความต้องการของเยาวชนให้มากขึ้น ๒) การนำเสนอมุมมองด้านเยาวชนต่อร่างข้อมติสหภาพรัฐสภาว่าด้วย “การออกกฎหมายทั่วโลกเพื่อรับมือกับการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กในโลกออนไลน์” (Legislation worldwide to combat online child sexual exploitation) ที่ประชุมเน้นย้ำความสำคัญของความร่วมมือระหว่างรัฐสภา การทำให้การแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศจากเด็กในโลกออนไลน์เป็นอาชญากรรม และการกำหนดนโยบายที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง ๓) การแลกเปลี่ยนข้อมูลความก้าวหน้าด้านการเสริมบทบาทของเยาวชนในรัฐสภาของประเทศต่าง ๆ อาทิ การกำหนดโควตาเยาวชนในรัฐสภา และการจัดตั้งเครือข่ายสมาชิกรัฐสภารุ่นใหม่ เป็นต้น

Ms. Olga Rudenko สมาชิกรัฐสภายูเครน (คนที่ ๒ จากซ้าย) และ Mr. R. Mirintsoa Andriantsitonta สมาชิกรัฐสภามาดากัสการ์ (คนที่ ๓ จากซ้าย) ร่วมกันทำหน้าที่ประธานการประชุมยุวสมาชิกรัฐสภา

จากข้อเสนอของคณะกรรมการบริหารการประชุมฯ ซึ่งได้ประชุมร่วมกันเมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ก่อนการประชุมยุวสมาชิกรัฐสภาจะเริ่มขึ้น ที่ประชุมยุวสมาชิกรัฐสภาได้เห็นชอบในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ ๑) การประชุมระดับโลกของยุวสมาชิกรัฐสภา ประจำปี ๒๕๖๕ (The 2022 Global Conference of Young Parliamentarians) ซึ่งควรจัดขึ้นภายใต้หัวข้อการตอบสนองต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ๒) การจัดโครงการชุดฝึกอบรมออนไลน์สำหรับยุวสมาชิกรัฐสภา ตลอดปี ๒๕๖๕ ๓) การผลักดันวาระด้านเยาวชนให้ปรากฏอยู่ในยุทธศาสตร์สหภาพรัฐสภาฉบับใหม่ (ปี ๒๕๖๕-๒๕๖๙) ๔) การแต่งตั้ง Mr. R. Mirintsoa Andriantsitonta สมาชิกรัฐสภามาดากัสการ์ และ Mr. P.P. Kemper Thiede สมาชิกรัฐสภาปารากวัย ทำหน้าที่จัดเตรียมข้อคิดเห็นผ่านมุมมองด้านเยาวชนต่อร่างข้อมติของสหภาพรัฐสภา จำนวน ๒ ฉบับ ที่จะพิจารณารับรองในห้วงการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๔ และ ๕) การสนับสนุนการแต่งตั้ง Mr. Martin Chungong เลขาธิการสหภาพรัฐสภาคนปัจจุบันให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสหภาพรัฐสภาต่อเป็นวาระที่ ๓

■ การประชุมคณะที่ปรึกษาระดับสูงว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายและแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงของสหภาพรัฐสภา (High-Level Advisory Group on Countering Terrorism and Violent Extremism : HLAG-CTVE)

ในห้วงปี ๒๕๖๔ คณะที่ปรึกษา จัดการประชุมรวม ๓ ครั้ง ได้แก่ ๑) ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๔ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) ๒) ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย และ ๓) ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ กรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน โดยคณะที่ปรึกษา ได้ร่วมกันพิจารณาทบทวนงานตามภารกิจในช่วง ๖ เดือนที่ผ่านมา ได้แก่ ความก้าวหน้าของการดำเนินงานของคณะที่ปรึกษา กิจกรรมสนับสนุนเหยื่อของการก่อการร้าย ตลอดจนความร่วมมือและโครงการร่วมกับรัฐสภาในระดับภูมิภาค เป็นต้น ซึ่งสมาชิกในคณะที่ปรึกษา ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการจัดการสถานการณ์ในภูมิภาคซาเฮล รวมถึงการสนับสนุนเหยื่อของการก่อการร้าย และการจัดการกับประทุษวาจา (Hate speech)

บรรยากาศการประชุมคณะที่ปรึกษาระดับสูงว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย และแนวคิดสุดโต่งที่นิยมความรุนแรงของสหภาพรัฐสภา

โดยเฉพาะสถานการณ์ในภูมิภาคซาเฮล สมาชิกในคณะที่ปรึกษา ได้รับทราบการดำเนินกิจกรรมสัมมนาออนไลน์ (Webinar) จัดร่วมกันระหว่างสหภาพรัฐสภากับคณะกรรมการรัฐสภาระหว่างประเทศของกลุ่มประเทศ G5 ซาเฮล (G5 Sahel Inter-Parliamentary Committee) รวมถึงการดำเนินการของคณะที่ปรึกษากับเลขาธิการบริหาร (Executive Secretary) ของกลุ่มประเทศ G5 ซาเฮล โดยมุ่งหมายที่จะส่งเสริมขีดความสามารถของสมาชิกรัฐสภาเพื่อการต่อต้านการก่อการร้าย นอกจากนี้ สถานการณ์ในภูมิภาคซาเฮลยังได้รับการหยิบยกเป็นประเด็นหลักในการประชุมสุดยอดระดับโลกของภาครัฐสภาว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย ครั้งที่ ๑ (First Global Parliamentary Summit on Counter-Terrorism : GPSCT-1) จัดเมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๔ ณ กรุงเวียนนา สาธารณรัฐออสเตรีย โดยเฉพาะการรับรองปฏิญญาว่าด้วยการเรียกร้องเพื่อภูมิภาคซาเฮล (Call of the Sahel) ในฐานะการรวมกลุ่มของภาครัฐสภา ที่มีพันธะร่วมกันและความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันแก่คนในภูมิภาคซาเฮล ทั้งยังเป็นแผนปฏิบัติแบบองค์รวมและครอบคลุมต่อการจัดการปัญหาดังกล่าวต่อมา ในการประชุมประสานงานร่วมว่าด้วยการเรียกร้องเพื่อภูมิภาคซาเฮล ครั้งที่หนึ่ง (The First Coordination Meeting on the Call of the Sahel) เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เป็นการติดตามผลการ

ดำเนินการว่าด้วยการเรียกร้องเพื่อภูมิภาคซาเฮล ซึ่งเน้นไปที่การทำงานร่วมกันกับพันธมิตรหลักเพื่อพัฒนาแผนปฏิบัติการร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับภูมิภาค ซึ่งรวมถึงกลุ่มผู้นำ ภาคประชาสังคม และกลุ่มสตรี พร้อมนี้ยังได้มีมติเห็นชอบที่จะจัดการประชุมสุดยอดว่าด้วยการเรียกร้องเพื่อภูมิภาคซาเฮล ในปี ๒๕๖๕ เพื่อนำเสนอและหารือถึงแผนปฏิบัติการดังกล่าว

อนึ่ง สมาชิกในคณะที่ปรึกษา ได้รับทราบเกี่ยวกับผลงานที่สหภาพรัฐสภาได้พัฒนาขึ้น โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยเพื่อเป็นเครื่องมือใหม่ในการต่อต้านการก่อการร้าย ประกอบด้วย ๑) เครือข่ายระดับโลกของภาครัฐสภา (The Global Parliamentary Network) ๒) แผนที่เชิงโต้ตอบ (The Interactive Map) และ ๓) แอปพลิเคชันสำหรับสมาชิกรัฐสภา สำหรับรายการที่ ๒) และ ๓) จะได้รับการเปิดตัวในการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๔ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๕ ณ เมืองบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

■ การประชุมคณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสหภาพรัฐสภา (Working Group on Science and Technology)

ในห้วงปี ๒๕๖๔ คณะทำงานฯ จัดการประชุมรวม ๓ ครั้ง ได้แก่ ๑) การประชุมครั้งที่ ๑ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) เมื่อวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ๒) การประชุมครั้งที่ ๒ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และ ๓) การประชุมครั้งที่ ๓ (แบบกายภาพ) เมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ณ กรุงมาดริด ราชอาณาจักรสเปน โดยมี Mr. Michel Larive สมาชิกรัฐสภาฝรั่งเศส ในฐานะประธานคณะทำงานฯ ทำหน้าที่ประธานการประชุม คณะทำงานฯ ได้ร่วมกันพิจารณาและเห็นพ้องกันเกี่ยวกับแผนงานของคณะทำงานฯ สำหรับปี พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีหัวข้อหลักของแผนงาน ได้แก่ จริยธรรม การพัฒนาที่ยั่งยืน การบรรเทาความยากจน ความเท่าเทียมระหว่างเพศ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และสิทธิในการเข้าถึงวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ในรัฐสภาและการตัดสินใจ สันติภาพ และความไม่เท่าเทียมกันของการเข้าถึงวัคซีนป้องกันโควิด-๑๙ อีกทั้งข้อเสนอของคณะทำงานฯ ในการผลักดันประเด็นด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้ปรากฏอยู่ในยุทธศาสตร์ฉบับใหม่ของ IPU เพื่ออำนวยความสะดวกและสนับสนุนการทำงานในอนาคตของคณะทำงานฯ ที่ประชุมตกลงที่จะสร้างและกระชับความร่วมมือกับองค์กรด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้อง อาทิ องค์กรวิจัยนิวเคลียร์แห่งยุโรป (European Organization for Nuclear Research : CERN) และคณะกรรมการของ IPU ชุดอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะทำงานฯ ได้พิจารณาเรื่อง ร่างกฎบัตรระหว่างประเทศว่าด้วยจริยธรรมด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (International Charter on Technoscience Ethics) ซึ่งจะเป็นกรอบจริยธรรมของภาครัฐสภาในการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยร่างกฎบัตรดังกล่าวได้รับการเสนอเป็นร่างข้อมติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะมนตรีบริหารในการประชุม IPU ครั้งที่ ๑๔๔ ณ เมือง Nusa Dua เกาะบาห์ลี สาธารณรัฐอินโดนีเซีย ในเดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

บรรยากาศการประชุมในรูปแบบ hybrid ของคณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสหภาพรัฐสภา

อนึ่งศาสตราจารย์กนก วงษ์ตระหง่าน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะสมาชิกคณะทำงานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของสภภาพรัฐสภา ได้เข้าร่วมการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของคณะทำงานทั้งสองครั้งที่ผ่านมา พร้อมทั้งมีบทบาทในการร่วมกำหนดทิศทางการทำงานของคณะทำงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการต่อสู้กับความเหลื่อมล้ำ ความไม่เท่าเทียม และการขจัดความยากจน

■ การประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนภาพรัฐสภาว่าด้วยสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ (The IPU Standing Committee on Peace and International Security)

การประชุมจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดย Mr. José Ignacio Echániz สมาชิกรัฐสภาสเปน รักษาการประธานคณะกรรมการฯ ทำหน้าที่ประธานการประชุม สำหรับวันแรก คณะกรรมการฯ ได้รับฟังความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ หัวข้อ “Rethinking and reframing the approach to peace processes with a view to fostering lasting peace” ซึ่งกำหนดเป็นหัวข้อเพื่อจัดทำร่างข้อมติ ในห้วงการประชุมสมัชชาสภภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๔ และการประชุมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีสมาชิกรัฐสภา จากสวีเดนและกานา ในฐานะผู้ร่วมเสนอรายงาน (Co-rapporteurs) ทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลเพื่อการยกร่าง ข้อมติมุ่งเน้นไปที่หลักการความมั่นคงของมนุษย์ (Human security) ที่มีต่อนโยบายต่างประเทศ ซึ่งครอบคลุม และยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง โดยปรากฏเหตุการณ์ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในปัจจุบันสูงเป็นสถิตินับแต่ สงครามโลกครั้งที่สอง ทั้งยังมีปัจจัยจากเหตุปัจจัยอื่น อาทิ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่ก่อให้เกิด ผลกระทบเป็นทวีคูณ ดังนั้นการเปลี่ยนกรอบความคิดในกระบวนการสันติภาพจึงสอดคล้องกับสถานการณ์ ที่เกิดขึ้น และสมาชิกรัฐสภามีบทบาทในการสร้างกลไกการสานเสวนา ตลอดจนรับฟังแนวคิดทั้งหลาย รวมถึง การออกกฎหมายว่าด้วยการเสริมพลัง การศึกษา และมาตรการทางสังคมเพื่อลดความตึงเครียด ซึ่งร่างข้อมติ ดังกล่าวจะได้รับการออกแบบเพื่อเป็นแนวทางให้รัฐสภาสมาชิกใช้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

บรรยากาศการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนภาพรัฐสภาว่าด้วยสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ

ขณะที่ในวันที่สอง คณะกรรมการฯ จัดการอภิปรายเป็นคณะ หัวข้อ “Parliament’s role in addressing the risks of diversion in arms transfers” มุ่งเน้นไปที่ภารกิจของรัฐสภาที่มีต่อการยับยั้ง ถ่วงเท (diversion) เกี่ยวกับการถ่ายโอนอาวุธ โดยกรณีดังกล่าวหมายถึงการถ่ายโอนอาวุธไปยังผู้รับที่ไม่มีสิทธิ อันชอบธรรมในการครอบครอง และผลกระทบต่อความปลอดภัยที่ผิดกฎหมายของอาวุธเล็กและอาวุธเบา

อันเนื่องจากสถานการณ์ดังกล่าว ที่ประชุมจึงเรียกร้องให้สนธิสัญญาว่าด้วยการค้าอาวุธ (Arms Trade Treaty : ATT) มีความเป็นสากล (Universalization) เพื่อเป็นกลไกขจัดปัญหานี้ อนึ่ง คณะกรรมาธิการฯ ได้จัดการเลือกตั้งกรรมาธิการในคณะกรรมาธิการฯ (Bureau) เพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างลง รวมถึงตำแหน่งสำคัญเพื่อทดแทนผู้ดำรงตำแหน่งที่หมดวาระลง ได้แก่ ประธานคณะกรรมาธิการฯ และรองประธานคณะกรรมาธิการฯ วาระระหว่างปี ๒๕๖๔ - ๒๕๖๖ ทั้งนี้ เป็นครั้งแรกที่สหภาพรัฐสภาได้จัดสรรตำแหน่งดังกล่าวตามรอบให้แก่กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ต่าง ๆ โดยคำนึงถึงการหมุนเวียนตำแหน่งทั้งสำหรับเพศหญิงและชาย โดยครั้งนี้ ประธานคณะกรรมาธิการฯ เป็นผู้แทนกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์อาหรับ (เพศชาย) คือ Mr. Mohammed Bin Mahdi Al-Ahbabī สมาชิกรัฐสภากาตาร์ และรองประธานคณะกรรมาธิการฯ เป็นผู้แทนกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ยูเรเชีย (เพศหญิง) คือ Ms. Hasmik Hakobyan สมาชิกรัฐสภาอาร์เมเนีย

■ การประชุมคณะกรรมาธิการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (The IPU Standing Committee on Sustainable Development)

คณะกรรมาธิการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (The IPU Standing Committee on Sustainable Development) ได้จัดการประชุมทั้งสิ้น ๒ ครั้ง ได้แก่

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมฯ ได้อภิปรายเพื่อรวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นประกอบการร่างข้อมติฉบับที่จะได้นำเสนอให้ที่ประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๔ รับรอง ในหัวข้อ “การใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในฐานะเป็นตัวขับเคลื่อนภาคการศึกษา โดยเฉพาะในช่วงเวลาของการระบาดใหญ่” (*Leveraging Information and Communication Technology as an enabler for the education sector, including in times of pandemic*) โดยมี Mr. W. William สมาชิกรัฐสภาเชเชลส์ Ms. H. Järvinen สมาชิกรัฐสภาฟินแลนด์ Mr. S. Patra สมาชิกรัฐสภาอินเดีย ร่วมกับ Ms. I. Kharkova ผู้แทนจากองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการเชื่อมโยงการศึกษากับดิจิทัล เป็นผู้นำการอภิปราย เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แสดงความคิดเห็นในประเด็นสำคัญเพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้ร่วมเสนอรายงาน (co-Rapporteurs) จากฟินแลนด์และอินเดีย โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมจากประเทศต่าง ๆ จำนวน ๓๐ ประเทศ โดยสรุปประเด็นสำคัญของการอภิปรายได้ดังนี้

การศึกษานับเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนามนุษย์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) สามารถส่งเสริมการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและครอบคลุม นวัตกรรมทางเทคโนโลยีดิจิทัลได้ปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการเรียนรู้ออกไป อย่างไรก็ตาม เนื่องจากความไม่เท่าเทียมทางเทคโนโลยีจึงไม่ควรขับเคลื่อนการสอนและการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยี แต่ควรรักษาแนวทางที่เน้นมนุษย์เป็นศูนย์กลาง โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำหน้าที่เพียงสองประการในฐานะสื่อกลางและเครื่องมือการเรียนการสอน เนื่องจากเทคโนโลยีสารสนเทศมีศักยภาพในการขยายการเข้าถึงการศึกษา สามารถเสริมสร้างความเข้มแข็ง ยกระดับคุณภาพการเรียนรู้ และสนับสนุนการเรียนรู้ตลอดชีวิตได้ทั้งอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ อย่างไรก็ตามยังคงมีความไม่เท่าเทียมกันทางดิจิทัลและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในยุคการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ซึ่งได้ตอกย้ำประเด็นความไม่เท่าเทียมทางดิจิทัลทั้งภายในและระหว่างประเทศให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

การยกระดับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีเงินทุนสนับสนุนและนโยบายที่สอดคล้องกัน โดยนวัตกรรมทางเทคโนโลยีควรส่งเสริมความครอบคลุมด้านดิจิทัลในภาคการศึกษา เพื่อจัดการปัญหาต่าง ๆ อาทิ ความไม่เท่าเทียมทางดิจิทัล ความไม่เท่าเทียมระหว่างเพศ การให้ความสำคัญกับกลุ่มคนชายขอบ การตอบสนองความต้องการของครูและผู้เรียน ควบคู่ไปกับการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล และการสร้างระบบที่มีการบูรณาการทั้งเทคโนโลยีดิจิทัลและทักษะต่าง ๆ เพื่อสร้างระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ที่ประชุมฯ ได้อภิปราย หัวข้อ” ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต่อทรัพยากรธรรมชาติ: รัฐสภาจะสร้างความมั่นใจในการเข้าถึงน้ำที่ครอบคลุมและเพียงพอได้อย่างไร (Impact of climate change on natural resources: How can parliaments ensure inclusive water access and availability?) โดยมี Mr. D. Muruven นักวิชาการนโยบายด้านน้ำสะอาด จากองค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (World Wide Fund for Nature: WWF) และ Mr. Lifeng Li ผู้อำนวยการฝ่ายที่ดินและน้ำ องค์การอาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization: FAO) โดยมีผู้เข้าร่วมแสดงความคิดเห็นจากประเทศต่าง ๆ จำนวน ๒๕ คน มีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติควรตอบสนองความต้องการที่เพิ่มขึ้นของโลก โดยมีการคาดการณ์ว่า ในอีก ๓๐ ปีข้างหน้าจะมีแนวโน้มความต้องการอาหารและน้ำทั่วโลกเพิ่มขึ้นเป็นสองเท่า การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจึงมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของฝน ความแห้งแล้ง น้ำท่วม การแพร่กระจายเชิงภูมิศาสตร์ของแมลงศัตรูพืช และโรคต่าง ๆ Mr. Muruven ได้ชี้ให้เห็นถึงผลของการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีต่อระบบทรัพยากรน้ำ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการพิจารณาแบบองค์รวม โดยต้องจัดการทรัพยากรธรรมชาติและโครงสร้างพื้นฐานในการเข้าถึงอย่างเท่าเทียมกัน รวมไปถึงการบูรณาการแนวทางใหม่เพื่อสร้างสังคมที่ยืดหยุ่นและสามารถจัดการกับความท้าทายต่าง ๆ ในเชิงสังคม เศรษฐกิจ และการจัดการน้ำ โดยการผสมผสานนวัตกรรมทั้งในมิติด้านเทคโนโลยีและที่ไม่ใช่เทคโนโลยี ทั้งนี้ จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของหลายภาคส่วนในเรื่องดังกล่าว ทั้งภาครัฐและภาคประชาชนโดยไม่ละเลยองค์ความรู้ดั้งเดิมของชนพื้นเมืองและท้องถิ่น

Mr. D. Muruven จากองค์การกองทุนสัตว์ป่าโลกสากล (World Wide Fund for Nature: WWF) ร่วมอภิปรายในการประชุมคณะกรรมาธิการสามัญว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน

Mr. Lifeng Li เน้นย้ำถึงการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศซึ่งคาดว่าจะทำให้การจัดการระบบที่ดินและน้ำ รวมถึงความมั่นคงด้านอาหารมีความยุ่งยากซับซ้อนมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศมีผลกระทบต่อผลผลิตทางการเกษตรทั้งทางตรงและทางอ้อม การขาดแคลนน้ำจึงนับเป็นภัยคุกคามระดับโลก ดังนั้น การเพิ่มความยืดหยุ่นและเสริมสร้างการปรับตัวด้านสภาพภูมิอากาศ รวมถึงด้านการเกษตร จำเป็นต้องบูรณาการร่วมกับเครื่องมือเชิงนโยบายด้านที่ดินและน้ำที่เฉพาะเจาะจง รวมถึงการตัดสินใจในการจัดการทรัพยากรที่ครอบคลุมควบคู่ไปกับการจัดการนโยบายที่สอดคล้องกันในทุกภาคส่วน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการลงทุนด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีอัจฉริยะด้านสภาพภูมิอากาศซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการประกันความยั่งยืนในระยะยาว ทั้งนี้

ที่ประชุมฯ ได้อภิปรายอย่างกว้างขวางถึงความสำคัญในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ในบริบทของประเทศของตน โดยน้ำมีความสำคัญต่อด้านของชีวิตและมีบทบาทสำคัญต่อความมั่นคงของมนุษย์ การเข้าถึงน้ำสะอาดจึงเป็นสิทธิมนุษยชนประการหนึ่ง นอกจากนี้ ยังเน้นย้ำความสำคัญของความร่วมมือข้ามพรมแดนในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและความจำเป็นในการทำงานร่วมกันเพื่อสร้างความมั่นใจว่าเงินทุนเพื่อการพัฒนาจะยังผลถึงประชาชนอย่างแท้จริง

นอกจากกิจกรรมดังกล่าวมาแล้ว ที่ประชุมยังได้พิจารณาวาระการเลือกตั้งผู้ดำรงตำแหน่งเพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างลงในคณะกรรมการฯ และแผนการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ในห้วงการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๔ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ ในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ คณะกรรมการฯ ได้เลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาเพื่อดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานคณะกรรมการฯ ซึ่งหมดวาระลง รวมถึงได้จัดการประชุมกรรมการในคณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Bureau meeting) โดยสมาชิกรัฐสภาจากประเทศอินเดีย โมนาโก เนเธอร์แลนด์ และปากีสถาน ได้ร่วมรายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับกิจกรรมของประเทศตนที่ดำเนินการตั้งแต่คราวการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภาครั้งที่ผ่านมา

Mr. K. Tontisirin

Thailand

Asia-Pacific Group

End of mandate: Oct 2023

ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิริพันธ์ สมาชิกวุฒิสภา ได้รับการรับรองให้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ดำรงตำแหน่ง (Bureau) ในคณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน ในการประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๓

พร้อมกันนี้สหภาพรัฐสภาได้นำเสนอแผนยุทธศาสตร์สหภาพรัฐสภาฉบับใหม่ สำหรับ ๕ ปี ข้างหน้า โดยที่ประชุมของผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสามัญของสหภาพรัฐสภาว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (Bureau of the IPU committee on Sustainable Development) ได้รับความริเริ่มในการนำนโยบายการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศสำหรับภายในองค์กรไปปรับใช้ โดยเริ่มต้นจากการส่งเสริมการตระหนักรู้ถึงคาร์บอนฟุตพริ้นท์ (Carbon Footprint) ของกิจกรรมภายในองค์กรและการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อลดการปล่อยมลพิษด้วยเหตุนี้ จึงสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการประชุมสหภาพรัฐสภาต่าง ๆ ผ่านระบบทางไกล นอกจากนี้ ยังเสนอให้มุ่งเน้นเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นการเฉพาะในแต่ละปีโดยวางแผนสิ่งที่รัฐสภาของแต่ละประเทศกำลังดำเนินงานเพื่อนำไปปฏิบัติใช้ และแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีในการประชุมผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์

อนึ่ง ในระหว่างการประชุมครั้งแรกของคณะกรรมการ Ms. K. Jabre ผู้อำนวยการด้านโครงการของสหภาพรัฐสภาได้นำเสนอสื่อสิ่งพิมพ์ฉบับใหม่ของสหภาพรัฐสภา เรื่อง แนวทางสำหรับสมาชิกรัฐสภาว่าด้วยงบประมาณเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Guidelines for Parliamentarians on Budget for SDGs)

นอกจากนี้ Mr. C. Chauvel ผู้อำนวยการด้านกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมและสถาบันที่เข้มแข็งระดับโลก (Global Lead, Inclusive Processes and Institutions) โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ได้ร่วมประชุมทางไกลโดยเน้นย้ำถึงความสำคัญในการค้นหาแหล่งเงินทุนและเครื่องมือทางการเงินเพื่อการพัฒนาเพิ่มเติม ซึ่งรัฐสภาควรใช้ประโยชน์จากความร่วมมือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่าง ๆ (อาทิ ภาควิชาการ ภาคประชาสังคม องค์กรตรวจเงินแผ่นดิน) เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการตรวจสอบและบทบาทการกำกับดูแล

■ การประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนระหว่างรัฐสภาว่าด้วยประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน (The IPU Standing Committee on Democracy and Human Rights)

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนระหว่างรัฐสภาว่าด้วยประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน (The IPU Standing Committee on Democracy and Human Rights) ได้จัดการประชุมคณะกรรมการฯ รวม ๒ ครั้ง ในวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ และวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ตามลำดับ โดยที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณา ร่างข้อมติเรื่อง “การออกกฎหมายทั่วโลกเพื่อรับมือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในโลกออนไลน์” (Legislation worldwide to combat online sexual child exploitation) ซึ่งนายพิธา ลิ้มเจริญรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากประเทศไทย ได้ร่วมกับ Ms. Arda Gerkens สมาชิกรัฐสภาจากประเทศเนเธอร์แลนด์ และ Ms. Jacqueline Oduol สมาชิกรัฐสภาจากประเทศเคนยา ดำเนินการยกร่างข้อมติดังกล่าวในฐานะผู้ร่วมเสนอรายงาน (Co-Rapporteurs) โดยร่วมกันปฏิบัติหน้าที่ตั้งแต่การประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา ครั้งที่ ๑๔๒ (ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์) เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา โดยมีข้อเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมร่างข้อมติ (amendments) รวม ๘๐ ข้อเสนอจากประเทศสมาชิกรวม ๑๖ ประเทศ และหนึ่งข้อเสนอขอแก้ไขเพิ่มเติมจากที่ประชุมสหภาพรัฐสภาสตรี

*Ms. Gerkens สมาชิกรัฐสภานเนเธอร์แลนด์ (ไกล) และ Ms. Oduol สมาชิกรัฐสภาเคนยา ในฐานะผู้ร่วมเสนอรายงาน
ในระหว่างการประชุมคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนระหว่างรัฐสภาว่าด้วยประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน*

สาระสำคัญของข้อมติดังกล่าวถึง การประณามการล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กทุกรูปแบบ โดยเรียกร้องให้ตระหนักถึงอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิเด็ก (UN Convention on the Rights of the Child) และพิธีสารเลือกรับที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ รวมทั้ง อนุสัญญาของสภายุโรปว่าด้วยการคุ้มครองเด็กจากการแสวงหาประโยชน์ทางเพศและการล่วงละเมิดทางเพศ (The Council of Europe Convention on the Protection of Children Against Sexual Exploitation and Sexual Abuse : Lanzarote Convention) โดยให้คำนึงถึง

หลักการการเคารพ ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิของเด็กจากภัยคุกคามทางเพศจากโลกออนไลน์ ซึ่งทุกฝ่ายเล็งเห็นถึงช่องว่างของการดำเนินการในมิติต่าง ๆ เช่น การสร้างความสอดคล้องทางกฎหมายและการปรับปรุงและออกกฎหมายที่ทันสมัยต่อความเปลี่ยนแปลง การขาดหน่วยงานผู้รับผิดชอบโดยตรงและการเชื่อมโยงการทำงานระหว่างหน่วยงานผู้รับผิดชอบทั้งระดับประเทศและระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วและสามารถเข้าถึงได้ง่ายซึ่งเป็นอุปสรรคในป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด การรับฟังความคิดเห็นโดยมีเด็กเป็นศูนย์กลาง และการให้การศึกษาดูแลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลสื่อออนไลน์ และการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศและความเท่าเทียม รวมทั้ง การมีส่วนร่วมรับผิดชอบของผู้ประกอบการธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์ สหภาพรัฐสภาจึงมีข้อเรียกร้องให้รัฐสภาประเทศสมาชิกร่วมกันแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

๑. การให้สัตยาบันต่อตราสารระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พิธีสารเลือกรับ The Optional Protocol on the Sale of Children, Child Prostitution and Child Pornography และพิธีสาร The Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children

๒. การให้การรับรองกรอบความร่วมมือทางกฎหมายที่ครอบคลุมและสอดคล้องในระดับประเทศเพื่อการรับมือกับการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในโลกออนไลน์

๓. การพิจารณาให้กรอบข้อกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดทางเพศต่อเด็กในทุกรูปแบบ ครอบคลุมการกระทำผิดทางออนไลน์ ซึ่งจะมีผลให้สามารถดำเนินการส่งตัวผู้ร้ายข้ามแดน และสร้างหลักการทางกฎหมายร่วมกับการให้ความร่วมมือทางอาญาระหว่างประเทศเพื่อสืบสวนสอบสวนผู้กระทำผิดในคดีล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กออนไลน์

๔. การทำงานร่วมกันอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานระดับประเทศและระหว่างประเทศในแง่มุมต่าง ๆ เช่น การป้องกันไม่ให้ผู้กระทำผิดในคดีทางเพศต่อเด็กไปก่อคดีในต่างประเทศ การบังคับใช้กฎหมาย การยกเลิกอุปสรรคทางกฎหมายที่ขัดขวางการแลกเปลี่ยนข้อมูลซึ่งกันและกัน รวมทั้ง การให้ความสำคัญกับการแสวงหาผลประโยชน์ทางเพศต่อเด็กในโลกออนไลน์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้สินทรัพย์ดิจิทัล (Cryptocurrencies)

๕. ความสำคัญในการมีส่วนร่วมของบริษัทและผู้ประกอบการเอกชนด้านเทคโนโลยีในการสร้างเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพเพื่อต่อสู้กับปัญหาการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในโลกออนไลน์ และความร่วมมือกับหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายในการป้องกันและปราบปรามการกระทำผิด รวมทั้ง สร้างความโปร่งใสในการประกอบธุรกิจที่ตระหนักและมีส่วนร่วมในการป้องกันและต่อสู้กับปัญหาดังกล่าว

๖. การสร้างความรู้ความเข้าใจและสนับสนุนการให้การศึกษาดูแลเกี่ยวกับการใช้สื่อต่าง ๆ ให้แก่เด็กเยาวชน และผู้ปกครอง พร้อมทั้ง ให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมของวัฒนธรรมดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบาย ผู้บังคับใช้กฎหมาย บุคลากรภาคการศึกษาและผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับเด็ก

๗. การตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาความยากจน ความเหลื่อมล้ำทางสังคม การขาดการศึกษา การเหยียดเพศ และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นสาเหตุสำคัญของการแสวงหาประโยชน์ทางเพศจากเด็กในโลกออนไลน์

๘. การสนับสนุนให้ผู้ประกอบการด้านเทคโนโลยีและธุรกิจดิจิทัลในการสร้างระบบและเครื่องมืออัตโนมัติเพื่อตรวจจับการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการแสวงหาประโยชน์และล่วงละเมิดทางเพศต่อเด็กออนไลน์ โดยคำนึงถึงสิทธิส่วนบุคคลของเด็กและครอบครัว

๙. เรียกร้องให้สหภาพรัฐสภายกร่างตัวแบบกฎหมายและเอกสารแนวทางการดำเนินการของรัฐสภาให้มีเนื้อหาที่ชัดเจนเกี่ยวกับการต่อสู้กับการแสวงหาผลประโยชน์และล่วงละเมิดทางเพศจากเด็กออนไลน์

รวมทั้งร่วมมือกับผู้รายงานพิเศษด้านการค้าและการแสวงประโยชน์ทางเพศจากเด็กของสหประชาชาติ ในการกำหนดการประชุมและสัมมนาเพื่อสร้างเวทีในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวทางปฏิบัติ ที่เป็นเลิศอย่างสม่ำเสมอ

ทั้งนี้ ที่ประชุมสมัชชาสหภาพรัฐสภา มีมติรับรองข้อมติฉบับดังกล่าวอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

นอกจากนี้ ที่ประชุมยังได้ร่วมกันพิจารณาแผนกิจกรรมของคณะกรรมการฯ ในอนาคต อันประกอบด้วย การรับรองหัวข้อ (subject item) สำหรับจัดทำร่างข้อมติเพื่อรับรองในห้วงการประชุมสมัชชา ครั้งที่ ๑๔๕ ตามข้อเสนอของเยอรมนี ได้แก่ “*Parliamentary impetus to local and regional development of countries with high levels of international migration and to stopping all forms, including state-sponsored, of human trafficking and human rights abuses*” โดยมีสมาชิก รัฐสภา ๓ คน จากเยอรมนี อินโดนีเซีย และอุรุกวัยทำหน้าที่เป็นผู้เสนอรายงานร่วม (Co-Rapporteurs) และ จะจัดการอภิปรายเพื่อเตรียมการร่างข้อมติ (preparatory debate) ในห้วงการประชุมสมัชชา ครั้งที่ ๑๔๔ ต่อไป รวมถึงยังมีมติเห็นชอบให้คณะกรรมการฯ จัดการอภิปรายแบบเป็นคณะ (panel discussion) ในหัวข้อ “*The role of parliaments in reconciling health measures during a pandemic with the preservation of civil liberties*” ในห้วงการประชุมสมัชชา ครั้งที่ ๑๔๔ อีกทั้งยังได้เสนอให้พิจารณา จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) อีก ๒ รายการในห้วงการประชุมสมัชชา ครั้งที่ ๑๔๔ ภายใต้หัวข้อ ว่าด้วยปัญญาประดิษฐ์ และการต่อต้านการขริบอวัยวะเพศหญิง หากเวลาเอื้ออำนวย

■ การประชุมคณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยกิจการสหประชาชาติ (The IPU Standing Committee on United Nation Affairs)

คณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยกิจการสหประชาชาติ (The IPU Standing Committee on United Nation Affairs) จัดการประชุมในวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ โดยแบ่งวาระการประชุมออกเป็น ๒ วาระ มีเนื้อหาโดยสรุป ดังนี้

วาระที่ ๑ การอภิปรายในหัวข้อ “การรณรงค์ฉีดวัคซีนระดับโลกเพื่อยุติการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) บทเรียนจากองค์การอนามัยโลกและองค์การการค้าโลก (The global vaccination campaign to end the COVID-19 pandemic: lessons from the WHO and WTO) การประชุมฯ เริ่มขึ้นโดยมี Dr. S. Swaminathan หัวหน้านักวิทยาศาสตร์ และ Dr. K. O'Brien ผู้อำนวยการแผนกการสร้างความภูมิคุ้มกัน วัคซีน และชีววิทยา ผู้แทนจากองค์การอนามัยโลก (World Health Organization: WHO) และ Mr. E. Gomez เลขาธิการโครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติ (UNAIDS) เป็นผู้นำการอภิปราย

ที่ประชุมได้รับทราบข้อมูลว่าสหประชาชาติได้ติดตามเป้าหมายระดับโลกในการฉีดวัคซีนให้แก่ประชากรโลกให้ได้จำนวนร้อยละ ๗๐ ภายในเดือนมิถุนายนปี ๒๕๖๕ อย่างไรก็ตาม ยังประสบกับข้อจำกัดหลายประการ อาทิ ด้านศักยภาพในการผลิตวัคซีน รวมถึงประชาชนจำนวนมากยังคงมีความลังเลในการรับวัคซีน อีกทั้ง มีข้อจำกัดในการเก็บรักษาวัคซีน และการขยายอัตราการผลิต และการถ่ายทอดองค์ความรู้ทางเทคโนโลยี อันเป็นผลเนื่องจากปัญหาด้านข้อตกลงเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญา (TRIPS Agreement) ซึ่งเป็นหนึ่งในข้อตกลงภายใต้กรอบองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) โดยองค์การอนามัยโลกได้จัดทำโครงการ Access to COVID-19 Tools (ACT) Accelerator ซึ่งเป็นความร่วมมือระดับโลก เพื่อเร่งการพัฒนา การผลิต และการเข้าถึงการตรวจหาเชื้อ การรักษา และการได้รับวัคซีนโควิด-๑๙ อย่างเท่าเทียม ทั้งนี้ มุ่งหมายให้สามารถกระจายวัคซีนได้อย่างทั่วถึงในทั่วทุกมุมโลก โดยเฉพาะแก่ประเทศกำลังพัฒนา

ซึ่งขาดแคลนทรัพยากรทางการเงินหรือความสามารถในการผลิตวัคซีนของตนเอง โดยทวีปแอฟริกาเป็นหนึ่งในทวีปที่มีประชากรได้รับวัคซีนต่ำที่สุดในอัตราร้อยละ ๑

ในแง่กระบวนการรับรองวัคซีนขององค์การอนามัยโลกมิได้เอนเอียงให้การอนุเคราะห์แก่ผู้ผลิตวัคซีนหรือประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นพิเศษ และปัจจุบันองค์การอนามัยโลกได้ให้การรับรองวัคซีนจำนวน ๘ ชนิดจากทั้งหมด ๑๗ ชนิด ทั้งนี้ ความช่วยเหลือของสหประชาชาติด้านการตอบสนองต่อการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ จำเป็นต้องใช้บทเรียนจากการแพร่ระบาดของเชื้อเอชไอวี (HIV) อาทิ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบสาธารณสุขเพื่อตอบสนองต่อการบริการทางการแพทย์ได้อย่างครอบคลุมไม่เฉพาะในด้านยาหรือวัคซีนเท่านั้น โดยหัวข้อดังกล่าวได้รับความสนใจในการร่วมมือกันอย่างกว้างขวางจากสมาชิกรัฐสภาประเทศต่าง ๆ โดยมีสมาชิกรัฐสภากว่า ๑๔ คน จากรัฐสภาประเทศสมาชิกร่วมการอภิปรายเน้นย้ำถึงความจำเป็นในการเพิ่มความมีน้ำหนึ่งใจเดียวกันทั่วโลกให้มากขึ้น เพื่อตอบสนองต่อการระบาดใหญ่ที่รุนแรงโดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานการณ์ล่าสุดของสายพันธุ์ Omicron ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่น่ากังวล

ทั้งนี้ องค์การอนามัยโลกและโครงการโรคเอดส์แห่งสหประชาชาติมีความเห็นพ้องในการสนับสนุนให้รัฐบาลพิจารณาใช้ความยืดหยุ่นภายใต้ข้อตกลงด้านทรัพย์สินทางปัญญา (TRIPS Agreement) มากขึ้น และเรียกร้องให้มีความโปร่งใสในสัญญาการจัดซื้อวัคซีนของรัฐบาลจากผู้ผลิตเอกชน รวมถึงด้านปัญหาการใช้สื่อสังคมออนไลน์เผยแพร่ข้อมูลที่บิดเบือนคลาดเคลื่อนเกี่ยวกับวัคซีน ซึ่งจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขด้วยการรณรงค์การให้ข้อมูลสาธารณะตามข้อเท็จจริงที่เคารพต่อสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น

บรรยากาศในระหว่างการประชุมคณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภาว่าด้วยกิจการสหประชาชาติ

วาระที่ ๒ การอภิปรายในหัวข้อ “รายงาน ‘วาระร่วมกันของเรา’ ของเลขาธิการสหประชาชาติ” (The UN Secretary-General’s Report on Our Common Agenda)

การประชุมเริ่มต้นขึ้นโดยมี Ms. M. Griffin ที่ปรึกษาด้านนโยบาย สำนักงานเลขาธิการสหประชาชาติเป็นผู้กล่าวรายงานถึงประเด็นสำคัญของรายงานของเลขาธิการสหประชาชาติ ในเดือนกันยายน ๒๕๖๔ ซึ่งอ้างอิงถึง Common Agenda ซึ่งรับรองในช่วงท้ายของการประชุมระดับสูงเพื่อรำลึกถึงวาระการครบรอบ ๗๕ ปี ของการก่อตั้งสหประชาชาติ (UN75 Summit) ซึ่งมีผลผูกพัน ๑๒ ประการ ในการจัดการภัยคุกคามต่อความยั่งยืนของโลกที่ขยายตัวเพิ่มขึ้น ตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไปจนถึงการระบาดใหญ่ในอนาคต ตลอดจนสันติภาพและความมั่นคง ซึ่งเน้นย้ำความมุ่งมั่นทางการเมืองของประเทศต่าง ๆ ที่มีต่อเป้าหมายการพัฒนา

ที่ยั่งยืน (SDGs) ที่ถดถอยลง และมีความจำเป็นในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบพหุภาคีให้เป็นหนึ่งเดียวในการจัดการกับภัยคุกคามดังกล่าวให้เกิดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ที่โลกกำลังเผชิญอยู่ โดยในรายงานของเลขาธิการ UN ได้ให้ข้อเสนอแนะจำนวน ๙๐ ข้อ เน้นย้ำหลักการที่สหประชาชาติ ประเทศสมาชิก และองค์กรพันธมิตร และภาครัฐสภาสามารถทำงานในรูปแบบทิศทางที่ต่างออกไปจากเดิมเพื่อตอบสนองต่อประชาชน รวมถึงเพื่อฟื้นฟูความศรัทธาต่อภาครัฐบาล และประชาคมระหว่างประเทศ โดยได้เสนอแนะให้มีการปรึกษารี้อย่างสม่ำเสมอกับสมาชิกรัฐสภา ภาคประชาสังคม กลุ่มเยาวชน และกลุ่มอื่น ๆ สารสำคัญของรายงานฉบับนี้เน้นถึงความจำเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างประเทศต่าง ๆ และเรียกร้องให้มีการสนับสนุนจากรัฐสภามากขึ้นในกระบวนการตัดสินใจของสหประชาชาติ สมาชิกรัฐสภาควรพิจารณารายงานโดยรวมและดำเนินการด้วยตนเองโดยการมีส่วนร่วมในการเสนอความเห็นและนำข้อเสนอแนะต่าง ๆ มาปฏิบัติให้เกิดผล

การอภิปรายในหัวข้อข้างต้นได้รับความสนใจจากสมาชิกรัฐสภาประเทศต่าง ๆ กว่า ๑๐ คน ที่ร่วมอภิปรายอย่างกว้างขวาง โดยที่ประชุมได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า นอกจากบทบาทในเชิงสถาบันแล้ว สมาชิกรัฐสภายังควรช่วยสนับสนุนบรรยากาศแห่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันระหว่างประเทศ เพื่อหลีกเลี่ยงความขัดแย้งกับประเทศอื่น ๆ ทั้งนี้ สมาชิกรัฐสภาได้แสดงความชื่นชมในรายงานฯ ที่ให้ความสำคัญกับเยาวชนและอนาคต พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับประเด็นการโยกย้ายถิ่นฐาน การก่อการร้าย และสกุลเงินดิจิทัล ตลอดจนความจำเป็นในหลักการสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศ อาทิ การเคารพซึ่งหลักอธิปไตยและการไม่แทรกแซงกิจการภายใน

ในการนี้ ที่ประชุมได้รับรองรายชื่อผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการฯ ที่ได้รับการเสนอชื่อจากกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เพื่อทดแทนตำแหน่งที่ว่างลง ได้แก่ Ms. H. Tigranyan (อาร์เมเนีย), Ms. E. Qatravi (มอลโดวา), Ms. C. López Castro (เม็กซิโก), Ms. E. Lindh (สวีเดน) โดยไม่มีการคัดค้าน พร้อมทั้งมีการเลือกตั้งประธานและรองประธานคณะกรรมการฯ ได้แก่ Ms. S. Noor สมาชิกรัฐสภาเคนยา ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการฯ และ Mr. L. Wehrli สมาชิกวุฒิสวิตเซอร์แลนด์ ดำรงตำแหน่งรองประธานคณะกรรมการฯ นอกจากนี้ ที่ประชุมฯ ได้รับรอง Mr. A. Almutairi (คูเวต) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งในกรรมการฯ แทน Mr. Al-Hamad จากประเทศเดียวกัน จนกว่าจะครบวาระ พร้อมทั้งแนะนำ Ms. B. Brenner ผู้แทนถาวรสหภาพรัฐสภา (IPU) ประจำสำนักงานสหประชาชาติ ณ กรุงเวียนนา (UNOV) ซึ่งเพิ่งก่อตั้งในช่วงปีที่ผ่านมา

■ สรุปผลการเลือกตั้งในสหภาพรัฐสภา (เฉพาะตำแหน่งสำคัญ หรือตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับไทยหรือกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์เอเชีย-แปซิฟิก)

๑. ตำแหน่งที่ว่างลงของสหภาพรัฐสภา

ตำแหน่ง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้ง	ประเทศ	กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์	หมายเหตุ
กรรมการบริหาร สหภาพรัฐสภา	๑) Mr. Ahmed Kharchi	แอลจีเรีย	แอฟริกา	นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ สมาชิกวุฒิสภา ดำรง ตำแหน่งกรรมการบริหารฯ (วาระถึงตุลาคม ๒๕๖๖)
	๒) Ms. Olga Kefalogianni	กรีซ	ทเวล์ฟพีลัส	
	๓) Mr. José Ignacio Echániz	สเปน	ทเวล์ฟพีลัส	
กรรมการ สหภาพรัฐสภาสตรี	Ms. Undram Chinbat	มองโกเลีย	เอเชีย-แปซิฟิก	

ตำแหน่ง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้ง	ประเทศ	กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์	หมายเหตุ
สมาชิกคณะที่ปรึกษาในระดับสูงว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้ายและลัทธิสุดโต่งที่นิยมความรุนแรง	Ms. Eva Abdulla	มัลดีฟส์	เอเชีย-แปซิฟิก	
ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน	ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ สมาชิกวุฒิสภา	ไทย	เอเชีย-แปซิฟิก	แทนนายอิสระ เสรีวัฒนวุฒิ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ตามวาระการดำรงตำแหน่งสมัยที่ ๒ ของไทย (จนถึงเดือนตุลาคม ๒๕๖๖)
ผู้ดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการว่าด้วยปัญหาตะวันออกกลาง	Mr. Mardani Ali Serah	อินโดนีเซีย	เอเชีย-แปซิฟิก	คณะมนตรีบริหารฯ มีมติเลือกโดยคุณสมบัตินส่วนบุคคล (มิได้เป็นไปตามสัดส่วนที่กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ได้รับจัดสรร)

๒. ตำแหน่งประธาน/รองประธานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่าด้วย

(วาระ ๒ ปี ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๔ - เดือนตุลาคม ๒๕๖๖)

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน	ตำแหน่ง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้ง	ประเทศ	กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์
๑. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่าด้วยสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ	ประธาน	Mr. Mohammed Bin Mahdi Al-Ahbabi	กาตาร์	อาหรับ
	รองประธาน	Ms. Hasmik Hakobyan	อาร์เมเนีย	ยูเรเชีย
๒. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน	ประธาน	Ms. Agnes Mulder	เนเธอร์แลนด์	ทเวล์ฟท์
	รองประธาน	Mr. Waven William	เซเชลส์	แอฟริกา
๓. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนว่าด้วยประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน	ประธาน	Mr. Asiskumar Gajadien	ซูรินาเม	GRULAC (ละตินอเมริกาและแคริบเบียน)
	รองประธาน	Ms. Batsukh Saranchimeg	มองโกเลีย	เอเชีย-แปซิฟิก

คณะกรรมการสิทธิการสามัญ	ตำแหน่ง	รายชื่อผู้ได้รับเลือกตั้ง	ประเทศ	กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์
๔. คณะกรรมการ สามัญสหภาพรัฐสภาว่า ด้วยกิจการ สหประชาชาติ	ประธาน	Ms. Sophia Abdi Noor	เคนยา	แอฟริกา
	รองประธาน	Mr. Laurent Wehrli	สวิตเซอร์แลนด์	ทเวล์ฟพลัส

หมายเหตุ : กลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ในสหภาพรัฐสภาได้ร่วมกันวางระบบการหมุนเวียนตำแหน่งประธาน/รองประธานคณะกรรมการสามัญสหภาพรัฐสภา (รอบใหม่ล่าสุด) ซึ่งจะบังคับใช้ถึงปี ๒๕๗๖ เพื่อประกันว่า (๑) ตำแหน่งประธาน/รองประธานฯ จะครอบคลุมทั่วทุกกลุ่มภูมิรัฐศาสตร์ (๒) ตำแหน่งประธาน/รองประธานฯ ของแต่ละคณะจะสลับชาย-หญิง และ (๓) ทุก ๆ วาระ ๒ ปี จะมีจำนวนประธาน/รองประธานฯ ชาย-หญิงในสัดส่วนที่เท่ากัน

จัดทำโดย

กลุ่มงานสหภาพรัฐสภา

สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕